

Veiledende retningslinjer om bruk av egenerklæring ved engasjering eller oppnevning av sakkyndige i barnevernsaker

Formål

For å sikre uavhengighet til parter og andre som kan ha interesser i barnevernsaken og for å styrke åpenheten ved det sakkyndige arbeidet, bør den sakkyndige levere en *skriftlig egenerklæring* til oppdragsgiver.

Nærmere om habilitet

Å være sakkyndig fordrer å være bevisst på rollekonflikter og eventuelle bindinger til både foreldre, offentlig part eller beslutningsorgan. En sakkyndig som er inhabil etter forvaltningsloven § 6 skal ikke utstede sakkyndig rapport, jf. helsepersonelloven § 15 første ledd siste punktum¹.

Den sakkyndige har en selvstendig plikt til å vurdere sin habilitet i saken jf. forvaltningsloven § 8, jf. § 10. Selv om den sakkyndige har plikt til å vurdere sin egen habilitet, har også oppdragsgiver og beslutningstaker et ansvar her. Oppdragsgiver bør derfor i forkant av en forespørsel til den sakkyndige undersøke oppdragsgiverens tilknytning til den sakkyndige og dens betydning for habiliteten.

Det er ikke gitt spesifikke regler for antall og kombinasjoner av oppdrag den sakkyndige kan ha for instanser som er, eller kan bli involvert i sakens behandling. Det er opp til den sakkyndige selv, oppdragsgiver og beslutningsorgan å vurdere om det foreligger forhold av en slik karakter at det skaper et problem for tilliten til at arbeidet kan utføres med tilstrekkelig uavhengighet.

Hva en egenerklæring skal inneholde

I egenerklæringen skal det opplyses om forhold som kan ha betydning for vurderingen av om den sakkyndige er habil.

Den sakkyndige skal i egenerklæringen gi opplysninger om antall sakkyndige oppdrag samt andre typer oppdrag, veiledning, konsultasjonstjenester og liknende av ulik karakter som vedkommende har hatt for den aktuelle oppdragsgiver, herunder kommune², fylkesnemnd eller domstol de siste to år. I store barneverntjenester, domstoler og nemnder med mange avdelinger og oppdragsgivere skal det om mulig opplyses hvor mange oppdrag den sakkyndige har hatt for samme saksbehandler, dommer eller nemndsleder i tillegg til antall oppdrag totalt. Den sakkyndige skal også opplyse om oppdragenes innhold og karakter. Det skal videre opplyses om eventuelle fremtidige oppdrag som er avtalt men ikke påbegynt.

Den sakkyndige skal også oppgi de oppdrag etter barnevernloven vedkommende har hatt som fagkyndig nemndsmedlem i fylkesnemnda, eller fagkyndig meddommer i

---

¹ For sakkyndige som ikke omfattes av helsepersonelloven, gjelder en tilsvarende plikt jf. forskrift om Barnesakkyndig kommisjon § 2. Se også forskrift om krav til helsepersonells attester, erklæringer o.l. i § 7

² I kommuner der barneverntjenesten er inndelt i flere geografiske enheter, bes navnet på den aktuelle geografiske enhet oppgitt.

domstolene de siste to årene. De aktuelle fylkesnemnder og domstoler skal navngis. Det skal også opplyses om eventuelle fremtidige oppdrag som er avtalt, men ikke påbegynt.

Andre relevante forhold av betydning for den sakkyndiges habilitet skal også fremgå av erklæringen.

Den sakkyndiges kompetanse

En sakkyndig rapport skal være utarbeidet med tilstrekkelig faglig kompetanse og profesjonell integritet. Den sakkyndige skal derfor sammen med egenerklæringen levere sin CV som skal inneholde opplysninger om den sakkyndiges grunnutdanning, videreutdanning, spesialitet, kurs, forskning, omfang og karakter av faglig praksis med tidsangivelser, samt arbeidssted/er, og eventuell annen relevant informasjon. I CVen bes det også opplyst om og når den sakkyndige har tatt utdanningsprogrammet for sakkyndige³, samt om den sakkyndige står oppført i registeret for sakkyndige i barne- og familiesaker⁴.

Når erklæringen skal foreligge m.m.

Egenerklæringen i utfylt stand skal fremlegges for oppdragsgiver så tidlig som mulig slik at saken ikke forsinkes, og slik at den sakkyndiges habilitet kan vurderes før engasjering eller oppnevning. Videre skal den sakkyndige opplyse oppdragsgiver om forhold av betydning for habiliteten som den sakkyndige er blitt klar over eller som har oppstått etter at erklæringen er innsendt.

Egenerklæringen og den sakkyndiges CV skal følge rapporten i alle ledd.

---

³ På oppdrag fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet tilbyr Norsk Psykologforening i samarbeid med Legeforeningen et utdanningsprogram for barnepsykiatere, psykologer og andre som arbeider som sakkyndige i barnesaker.

⁴ Registeret administreres av Norsk Psykologforening på vegne av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.